

I det komiterade härmed till societeten öfverlemnade den utredning af frågan, som societeten i första hand afsett, få vi meddela, att vi ansett oss, för sakens bästa, böra derhän utsträcka vår befogenhet att handla i denna angelägenhet, att vi, då vi erfarit att bland Riksdagens Herrar Ledamöter flera intressera sig för åvägabringande af en lämplig ändring af ofta nämnda lagbestämmelse, vi till en ledamot af Riksdagen på begäran öfverlemnade ett exemplar af detta vårt utlåtande.

Stockholm den 26 Mars 1877.

Gust. Leon. Laurin,

Boktr.-Soc. n. v. Ordf.

Isaac Marcus.

Ivar Hægström.

N:o 141.

Af Herr C. J. Svensén: Om tillägg till § 60 i Riksdags-ordningen.

Det har varit ifrågasatt att i Kamrarnes arbetsordningar införa ett stadgande, att minst hälften af hvardera Kammaréns ledamöter skola i ett beslut deltaga, om detsamma skall ega giltighet. Detta har emellertid afböjts, på den grund att ett sådant stadgande rätteligen tillhör grundlagen och ej arbetsordningen.

Att stadga närvaron af ett visst minimiantal ledamöter såsom erforderligt för besluts fattande torde i sjelfva verket vara nödvändigt, enär eljest ett mindre tal inom Kammarén kan afgöra hvilka frågor som helst, och beslut kunna fattas, alldeles stridande emot och omintetgörande hvad Kammar-

ren kanske nyss förut i samma ärende beslutit. Att det ej är förenligt hvarken med Riksdagens värdighet eller med fäderneslandets sanna fördel att sålunda vackla hit och dit och öfverlemna äfven de viktigaste ärendens afgörande åt slumpen, derom kan ej mer än en mening råda. För den skull bör man tillse, att intet ärende må kunna afgöras utan genom Kammarens verkliga majoritet, och ej genom en tillfälligt närvarande sådan.

I Norge och Danmark har man insett behofvet af ett dylikt stadgande. Enligt Danmarks Grundlov kan intetdera af thingen fatta något beslut, då icke hälften af dess medlemmar äro tillstädes och deltaga i omröstningen. Norges Grundlov går ännu längre och stadgar i slutet af sin 73 §: "Intet af Thingene kan holdes, med mindre to Trediedele af dets Medlemmer ere tillstede". Denna senare föreskrift kan dock möjligen leda till åtskilliga olägenheter, i det att en minoritet, utgörande mer än en tredjedel af en Kammares ledamotsantal, kan hindra hvarje beslut genom att afhålla sig från deltagande deri. Det danska stadgandet torde deremot vara alldeles tillräckligt att förekomma tillfälliga majoriteters vexlande öfvermakt, då det i hvarje fall hindrar en minoritet att afgöra besluten.

Alltså föreslår jag att Riksdagen ville för sin del besluta följande tilllägg till § 60 Riksdags-ordningen:

Ingendera Kammaren kan fatta något beslut, om ej hälften af dess ledamöter äro tillstädes och, då omröstning eger rum, i densamma deltaga.

Stockholm i Mars 1877.

C. J. Svensén.